

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Výchovný ústav pro mládež, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště, Nový Jičín, Divadelní 12

Divadelní 12, 741 11 Nový Jičín

Identifikátor školského zařízení: 600 031 471

Termín konání komplexní inspekce: 24. - 27. září a 1. - 2. říjen 2001

Čj.	133 161/01-05003
Signatura	kn4pv204

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Výchovný ústav pro mládež, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště Nový Jičín byl zřízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 1. června 1991 jako speciální výchovné zařízení s příspěvkovou formou hospodaření.

Podle aktuálního platného Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 7. dubna 1999 s čj. 18 613/99-21 školské zařízení sdružuje:

1. Učiliště	kapacita: 32 žáci
2. Odborné učiliště	kapacita: 24 žáci
3. Střední odborné učiliště	kapacita: 40 žáků
4. Výchovný ústav pro mládež	kapacita: 96 svěřenců
5. Školní jídelna	kapacita: 170 jídel

Předmět činnosti školského zařízení je v souladu se zřizovací listinou a platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Školské zařízení poskytuje reedukační, resocializační, výchovně-vzdělávací, hmotnou a sociální péči chlapcům ve věku od patnácti do osmnácti roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou. Podmínkou pro přijetí do výchovného ústavu je ukončená povinná školní docházka v základní, případně zvláštní škole. Školské zařízení umožňuje svěřencům získat vzdělání v rozsahu středního odborného učiliště, odborného učiliště a učiliště.

Tab. č. 1: počty svěřenců

Kapacita školského zařízení	96
Evidenční stav	68
Počet výchovných skupin	6
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	40
Počet svěřenců na útěku	10
Počet svěřenců ve vazbě	8
Počet svěřenců na pobytu u zákonných zástupců (dovolenka)	6
Počet svěřenců podmínečně propuštěných	4
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	57
Počet svěřenců s uloženou ochrannou výchovou	9
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	2
Počet svěřenců v péči neurologa	3
Počet svěřenců v péči DPA, DPL	20

Školské zařízení je situováno v centru města. Centrální vícepodlažní budova je rozčleněna na trakt školy, internátu a kanceláří (provozní místnosti). Součástí komplexu výchovného ústavu je samostatná budova, ve které byly zřízeny školní dílny a slouží pouze k odbornému výcviku. Venkovní uzavřený areál tvoří prostorné nádvoří s parkovou úpravou a multifunkční hřiště.

Tab. č. 2: počet výchovných skupin a svěřenců

Výchovná skupina	Eviden. stav	Přítom.	Útěk	Vazba	Podm. propuř.	Dovol.	Žáci SOU	Žáci U
I.	12	6	4	1	0	1	1	11
II.	10	5	0	1	2	2	10	0
III.	12	6	3	3	0	0	0	12
IV.	11	9	0	1	0	1		11
V.	10	7	0	0	2	1	10	0
VI.	13	7	3	2	0	1	3	10
Celkem	68	40	10	8	4	6	24	44

Kapacita školského zařízení byla stanovena pro devadesát šest svěřenců. Počet výchovných skupin i evidenční stav svěřenců byl v době konání inspekce v souladu se stanovenou kapacitou. Počty žáků ve třídách středního odborného učiliště i učiliště i počty svěřenců ve výchovných skupinách respektovaly příslušná ustanovení platných vyhlášek vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Z aktuálního evidenčního stavu má padesát sedm svěřenců nařizenou ústavní výchovu, devět uloženou ochrannou výchovu a dva jsou ve výchovném ústavu umístěni na základě vydaného předběžného opatření.

HODNOCENÍ KVALITY REEDUKACE A RESOCIALIZACE

Reedukační a resocializační program

Reedukační a resocializační program výchovného ústavu tvoří režimový systém s prvky terapeutického společenství. Zásady reedukace a resocializace jsou deklarovány v dokumentu „Program resocializační a reedukační péče o svěřence VÚM Nový Jičín“, který byl zpracován v září 2001. S tímto dokumentem byli prokazatelně seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci školského zařízení. Program věnuje velkou pozornost nejen adaptační fázi, ale také závěrečné fázi pobytu svěřence ve výchovném ústavu před ukončením ústavní výchovy.

Ve všech fázích obsahuje program oblast přípravy na budoucí povolání, oblast výchovnou (volnočasovou), poradenskou a sociální. Ty jsou pak v dokumentu podrobněji rozvedeny.

Deklarovaný reedukační a resocializační program koresponduje s věkem i složením kolektivu svěřenců, výchovný ústav se stále více otvírá vnější komunitě a aktivně komunikuje s rodinami chlapců.

Výchova svěřenců k adekvátnímu vztahu k osobnímu vlastnictví a péči o ně je nedostatečná. Není naplněna funkce kapesného, které je vypláceno týdně. Jeho vyplácení je fiktivní, svěřencům je příslušná částka připisována na účet vedený skupinovým vychovatelem. Na žádost je svěřenci vyplacena požadovaná částka, jejíž příjem podepisuje. Svěřenci nemají v užívání žádné cennější osobní věci (elektroniku, prádlo, oděv) a vůči ústavnímu majetku se pak často obrací jejich hostilita, dochází k úmyslnému ničení.

Od poslední inspekce se výrazně zvýšil podíl svěřenců na estetické úpravě prostředí celého výchovného ústavu. Chodby jsou vyzdobeny jejich výrobky a pedagogičtí pracovníci zjišťují, že tyto výrobky nejsou poškozovány ani ničeny.

Na nižší úrovni je možnost reflexe a sebereflexe svěřenců. Omezuje se na terapeutické aktivity

(aktivní sociální učení a práce psychoterapeutky), není součástí všech činností. Po negativních zkušenostech byla zrušena samospráva svěřenců. Přibližně dvakrát měsíčně je svolávána tzv. rada svěřenců, jejímž prostřednictvím mohou chlapci předávat své náměty a připomínky vedení ústavu.

Deklarovaný reedukační a resocializační program výchovného ústavu je zpracován na vysoké odborné úrovni, v jeho realizaci jsou však dílčí nedostatky, je průměrný.

Podmínky pro reedukační a resocializační činnost

Reedukační, resocializační a vzdělávací činnost svěřenců zajišťují celkem padesát dva pracovníci, z toho dvacet devět pedagogů včetně ředitele, statutárního zástupce a vedoucího vychovatele a dvacet tři nepedagogičtí pracovníci.

Výuku ve středním odborném učilišti a učilišti realizuje pět učitelů teoretických předmětů, osm učitelů odborného výcviku, ředitel a statutární zástupce (vedoucí učitel odborného výcviku). Skupinových (odborných) vychovatelů pracuje ve školském zařízení třináct, z toho pouze dvě ženy. Složení dvojic skupinových vychovatelů není optimální, svěřenci mají omezenou možnost identifikace s ženským vzorcem chování a jednání.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci ve speciálním výchovném zařízení a speciální střední škole splňují pouze ředitel, vedoucí vychovatel, jedna učitelka, jeden učitel odborného výcviku a čtyři skupinová vychovatelé.

Personální struktura se od poslední inspekce výrazně nezměnila, počet pedagogů bez odborné a pedagogické způsobilosti je stále vysoký. V současné době studují speciální pedagogiku dva učitelé. Odborné pracovníky (psycholog, etoped) výchovný ústav nezaměstnává. Ve školském zařízení nepracují pedagogičtí pracovníci, kteří absolvovali experienciální (sebezkušenostní) psychoterapeutický nebo sociálně psychologický výcvik, terapie provádí pouze psychoterapeutka.

Tab. č. 3: přehled o zaměstnancích školského zařízení

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitel	1	0
Stat. zástupce - ved. uč. odb. výcviku	1	
Vedoucí vychovatel	1	0
Učitelé teoretického vyučování	5	2
Učitelé odborného výcviku	8	0
Vychovatelé	13	2
Pomocní vychovatelé	3	0
Psycholog, etoped	0	0
Psychoterapeut	1	1
Sociální pracovníci	2	1
Odborná pracovnice zdravotní péče	1	1
Ostatní zaměstnanci	16	13
Celkem	52	20

Na realizaci komplexního reedukačního a resocializačního procesu se v rámci svých kompetencí podílejí i nepedagogičtí pracovníci, zejména odborná pracovnice zdravotní péče, psychoterapeutka a dva sociální pracovníci, kteří pracují samostatně v přímé řídicí působnosti statutárního orgánu. Při nočních službách se střídají tři pomocní vychovatelé, kteří pracují v hlavním pracovním poměru. Úvazek pomocných vychovatelů ve výši 2,25 zajišťují vychovatelé ve vedlejších pracovních poměrech.

V kategorii ostatních (nepedagogických) pracovníků jsou zařazeni hospodářka-ekonomka, účetní-mzdová účetní, zabezpečovaná hlavním a vedlejším pracovním poměrem jednou fyzickou osobou, vedoucí stravování, pět kuchařek, řidič-údržbář, topič-údržbář, elektroúdržbář, dvě pradelny, švadlena, uklízečka a skladnice.

Školské zařízení má vzhledem ke svému účelu, stanovené kapacitě a k aplikaci zvoleného modelu reedukačního, resocializačního i vzdělávacího programu odpovídající prostorové podmínky, které vyhovují základním psychohygienickým zásadám. Svěřenci jsou ubytováni ve dvou až čtyřlůžkových ložnicích, je zajištěno jejich soukromí i částečná intimita. Všichni svěřenci se průběžně podílejí na úklidu, údržbě a výzdobě celého komplexu, čímž je aplikována výchova prostředím. Od poslední inspekce se technický stav celého komplexu i materiálně-technické vybavení (televizory, videorekordéry, radiomagnetofony, HIFI věže a sportovní nářadí) školy, dílen a internátu výrazně zlepšily. Materiálně-technické zázemí pro účely režimových, relaxačních, zájmových a volnočasových aktivit svěřenců je velmi dobré, v uplynulém školním roce byl v přízemí traktu odborného výcviku vybudován klub vybavený cvičnou kuchyňkou, hudebnou a místností pro realizaci aktivního sociálního učení.

Vzhledem k nízké odborné a pedagogické způsobilosti pedagogů jsou podmínky pro reedukaci a resocializaci průměrné.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace

Každý svěřenec je po příchodu do výchovného ústavu seznámen s vnitřním řádem školského zařízení, jehož součástí jsou i školní a dílenský řád a režim dne. Je seznámen také s hodnotícím systémem. Srozumitelnost a efektivita tohoto systému je velmi snížena způsobem, jímž je realizován - svěřenci nemají možnost se k hodnocení vyjádřit, „minusovými“ body bývá trestána i námitka proti hodnocení.

Denní režim nekoresponduje s věkem svěřenců, když večerka je stanovena jednotně na 21:00 hodin včetně dnů pracovního klidu. Pouze ústně je dána pomocným vychovatelům možnost prodloužení večerky do konce prvního večerního televizního pořadu. Ve večerních hodinách jsou nevhodně stanoveny také služby vychovatelů (od 20 do 21 hodin jsou v celém zařízení přítomni pouze dva skupinová a dva pomocní vychovatelé). V denním režimu není vyhrazen čas pro přípravu na vyučování. Zda a kdy se budou svěřenci na vyučování připravovat, je ponecháno na rozhodnutí vychovatele, případně svěřence samotného. Nedostatečná komunikace a kooperace mezi vychovateli, učiteli a učiteli odborného výcviku bývá zdrojem konfliktů, které svěřenci vnímají jako nepříjemné.

Pozorováním při hospitační činnosti a kontrolou týdenních plánů v denících výchovných skupin bylo zjištěno, že náplň mimoškolní činnosti výchovných skupin vychází spíše ze schopností a zájmového zaměření jednotlivých vychovatelů než z koncepčního naplňování úkolů resocializace a reedukace. Individualizace výchovných přístupů k jednotlivým svěřencům se liší podle osobnostních vlastností vychovatelů, i přestože je pro každého svěřence vypracován a v průběhu pobytu zpřesňován individuální výchovný plán.

Školské zařízení nezaměstnává psychologa ani etopeda, v posledním roce pracuje ve výchovném ústavu psychoterapeutka s dlouholetou praxí. Podílí se jak na adaptačním procesu,

tak na individuální práci se svěřenci.

Dva vychovatelé absolvovali výcvik v aktivním sociálním učení, které realizují v rámci režimových činností výchovného ústavu. V aktivním sociálním učení jsou obsaženy modelové situace, hraní rolí i nácviky relaxačních technik.

Dle zjištění od poslední inspekce postupně klesá v činnosti vychovatelů podíl represe, což je pravděpodobně především zásluhou kvalitně a soustavně prováděné psychoterapie a sociálního učení. Jen ve zcela výjimečných případech je užíváno dočasného vylučování z kolektivu (výchovná izolace), vždy jen na krátkou dobu.

Realizace výchovně-vzdělávací činnosti má ještě mnohé rezervy, pozitivně se projevuje zařazení aktivního sociálního učení a individuální psychoterapie do resocializačního procesu.

Organizace, formy a metody reedukace a resocializace jsou průměrné.

Další aktivity, které významně ovlivňují reedukační a resocializační činnost školského zařízení

Školské zařízení vytváří velmi dobré podmínky pro rozvoj talentu a nadání svěřenců, nabízí jim širokou škálu mimoškolních a volnočasových aktivit. Stimulačním prvkem reedukačního a resocializačního programu je účast na sportovních turnajích, olympiádách i společenských akcích mimo výchovný ústav, pořádaných školskými zařízeními v regionu i v rámci celé republiky. Některé aktivity výchovný ústav dle ročního kalendáře akcí sám organizuje. I přes často se měnící kolektiv dosahují svěřenci velmi dobrých výsledků.

Další aktivity, které významně ovlivňují reedukační a resocializační činnost školského zařízení, jsou realizovány na základě plánu práce mimoškolní činnosti pro školní rok, který je přílohou ročního plánu práce. Přimo ve výchovném ústavu jsou pod vedením pedagogů každé pondělí a středu (v odpoledních hodinách) pro svěřence celoročně realizovány zájmové kroužky (atletika, střelecký - vzduchovka, výtvarný, stolní tenis, kopaná, hudební, cykloturistika, práce na počítači, plastikových modelářů). Zejména chlapci, kteří jsou zapojeni do střeleckého kroužku, dosahují při mimoústavních soutěžích vynikajících výsledků. Získaná ocenění jsou motivací pro další svěřence. V době inspekce většina zájmových útvarů zahajovala svou činnost, takže nebylo možné posoudit jejich reálnou kvalitu. Talentovaní svěřenci, kteří nemají kázeňské problémy, mají možnost aktivně pracovat ve sportovních klubech ve městě. V rámci zájmových aktivit se mohou svěřenci účastnit exkurzí, divadelních a filmových představení, koncertů, výstav, návštěv galerií a muzeí. Výchovný ústav organizuje v době víkendových dnů a prázdnin pravidelné výlety ústavním automobilem, v zimních měsících lyžařské kurzy.

Školské zařízení úzce spolupracuje s katedrou pedagogiky Pedagogické fakulty Ostravské univerzity (vychovatelství s resocializačním a reedukačním zaměřením) a umožňuje studentům tohoto studijního oboru průběžné exkurze a odbornou praxi.

Spolupráce školského zařízení s dalšími zainteresovanými orgány, které participují na reedukaci a resocializaci svěřenců (orgány státní správy a samosprávy, územně příslušným diagnostickým ústavem, orgány péče o rodinu a dítě, soudy, Policií ČR), je dle sdělení ředitele a na základě předložené dokumentace na velmi dobré úrovni.

Úroveň dalších aktivit, které významně ovlivňují reedukační a resocializační činnost školského zařízení, je velmi dobrá.

Výsledky reedukace a resocializace

Režimový systém ve spojení s prvky aktivního sociálního učení má pozitivní vliv na počty útěků ze zařízení. Nejčastější jsou nenávraty z vycházek a dovolených u rodiny. Důsledkem

útěků, případně vazebního vyšetřování pak může být i skutečnost, že svěřenec neukončí úspěšně učební obor a velmi obtížně pak hledá zaměstnání.

Výchovný ústav provádí katamnestická šetření. Realizace těchto šetření je velmi pracná, neexistuje totiž instituce, která by měla povinnost ústavu poskytnout údaje o bývalém svěřenci. Při přestěhování chlapce do jiného okresu jsou údaje často nezjistitelné. Z údajů shromážděných za poslední tři roky plyne, že svěřenci se jen obtížně zařazují do pracovního procesu, mnozí z nich jsou v evidenci úřadu práce. Tím snazší je pak jejich integrace do závadových part a skupin a v jejich rámci pak trestná činnost, především majetková.

Výsledky reedukace a resocializace svědčí spíše pro nedostatečnou připravenost institucí na přijetí bývalého svěřence výchovného ústavu a jeho integraci do společnosti než pro nedostatečnou úroveň resocializačního a reedukačního procesu. Jsou průměrné.

Hodnocení kvality reedukace a resocializace

Kvalita reedukace a resocializace Výchovného ústavu pro mládež, středního odborného učiliště, odborné učiliště a učiliště v Novém Jičíně je průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Součástí školského zařízení jsou střední odborné učiliště, odborné učiliště a učiliště. Ke dni inspekce nebyly otevřeny studijní obory odborného učiliště.

Výuka ve středním odborném učilišti i učilišti probíhá podle schválených učebních dokumentů.

Střední odborné učiliště:

- Studijní (učební) obor 23-51-H/001 Zámečnické práce a údržba, učební dokumenty MŠMT, čj. 173 693/94-74/1125, od 1. září 1994
- Studijní (učební) obor 23-51-H/004 Strojní mechanik - ocelové konstrukce, učební dokumenty MŠMT, čj. 16 994/91-21, od 1. září 1991
- Studijní (učební) obor 36-67-H/002 Stavební výroba, MŠMT, čj. 15 825/86-220, s platností od 1. září 1987

Učiliště:

- Studijní (učební) obor 33-57-E/002 Zpracování dřeva, MŠMT, čj. 24 897/2000-23, od 1. září 2000
- Studijní (učební) obor 36-57-E/008 Malířské a natěračské práce, MŠMT, čj. 20 330/2000-23, od 1. září 2000

V hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání se Česká školní inspekce zaměřila v rámci teoretické výuky na všeobecně vzdělávací předměty (český jazyk, matematika, občanská nauka, práce s počítačem) a odborné předměty (technologie, ekonomika, materiály, základy strojírenství, strojírenská technologie), v rámci praktické výuky na odborný výcvik.

Všeobecně vzdělávací předměty

Hospitační činnost byla realizována ve čtrnácti vyučovacích hodinách tak, aby postihla celé spektrum ročníků a třídních kolektivů ve všech studijních (učebních) oborech středního odborného učiliště i učiliště. S výjimkou občanské nauky vyučovali sledované předměty ve všech třídách titíž učitelé.

Výuka ve všech navštívených hodinách probíhala podle platných učebních dokumentů. Týdenní hodinová dotace ve sledovaných předmětech byla v souladu s učebními plány. Rozvrh hodin rozlišuje sudý a lichý týden, v tomto režimu probíhá i odborný výcvik. Učitelé mají zpracovány tematické plány v podobě časově rozvrženého vzdělávacího programu jednotlivých kalendářních měsíců. Ve sledovaných hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů si učitelé stanovili reálné učební cíle, kterým přizpůsobili metody a formy práce. Výchovně-vzdělávací cíle a prostředky vycházející z aktuálního složení třídních kolektivů a individuálních zvláštností žáků nebyly v těchto plánech rozpracovány. Aktuální příprava pedagogů na konkrétní hodiny byla (s jedinou výjimkou) svědomitá, struktura výukové jednotky odpovídala věku žáků i základním pedagogickým zásadám.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve speciální střední škole splňuje pouze jedna učitelka a ředitel. Ve sledovaných hodinách se tato skutečnost negativně projevila jak v oblasti metodického vedení výuky, tak i při praktické činnosti pedagogů.

Školní část výchovného ústavu má k dispozici dostatek vhodných místností pro výuku. Prostornost tříd přispívá k bezpečnosti žáků. Vybavení učeben poskytuje běžný standard pro potřeby učitelů i žáků. Prostředí tříd je z estetického hlediska strohé, málo podnětné, žakovské práce nebo invence učitelů pro výchovu prostředím nebyly aplikovány. Používaná didaktická technika je zastaralá. Školské zařízení disponuje kvalitně vybavenou knihovnou, ve které je instalováno pět počítačů. Tato místnost slouží jako studovna a učebna pro výuku předmětu práce s počítačem. Zásady psychohygieny jsou z hlediska střídání výuky a odpočinku dodržovány.

Struktura hodin odpovídala věku i zdravotnímu postižení žáků, avšak zařazení předmětu občanská nauka do koncových hodin vyučovacího dne není optimální. Žáci byli v této době nekoncentrováni, což mělo za následek jejich pasivitu, případně kázeňské excesy.

Učitelé znají sociální anamnézu žáků a snaží se jejich zvláštnosti při výuce respektovat a korigovat. Ve všech sledovaných hodinách převažoval frontální způsob práce. V českém jazyku a matematice byla patrná snaha individualizovat zadání úkolů podle úrovně vstupních znalostí žáků nebo z důvodu jejich předchozí dlouhodobé absence. Plnění samostatných úkolů bylo učiteli průběžně kontrolováno, komentováno a hodnoceno. Výrazný individuální přístup pedagoga a vytvoření prostoru pro samostatnost a aktivní učení byl zjištěn pouze v předmětu práce s počítačem. Kvalitu teoretického vyučování snižuje absence názorných pomůcek a audiovizuální techniky. V hodinách učitelé využívali pouze encyklopedie, výjimečně další odbornou literaturu, z audiovizuální techniky pouze meotar. Z reakcí žáků však bylo patrné, že se pomůcky v hodinách příliš nevyužívají.

Aktualizace učiva byla málo využívána, zejména témata v občanské nauce by si zasloužila více příkladů z praxe a využívání životních zkušeností žáků. Motivování žáků učiteli postrádalo výraznou argumentaci, která by posílila jak jejich sebereflexi, tak jejich hodnotový žebříček. Průběžné hodnocení výkonu žáků bylo povzbuzující. Hodnocení pracovního úsilí a chování v závěru každé hodiny bylo pro žáky zajímavé vzhledem k jeho vlivu na celkové hodnocení chlapců v rámci výchovného ústavu.

Slovní komunikace učitelů s žáky byla přiměřená, klidná, s neagresivní hlasovou modulací. Pokyny směrem k žákům byly jasné a srozumitelné. Chlapci nebyli omezováni v možnosti vyjádřit svůj názor, reagovat na otázky, dožadovat se opakovaného výkladu. Jejich komunikace s vyučujícími se pohybovala od naprosté spontánnosti k naprosté pasivitě. Ve vyjadřování žáků se projevovala jejich omezená slovní zásoba, výskyt vulgárních výrazů nebyl výrazný, jejich použití bylo učiteli ihned s pedagogickým taktem korigováno. V interakci s žáky se projevil u některých učitelů nedostatek autority a asertivního přístupu při zadávání a kontrole úkolů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk, matematika, občanská nauka a práce s počítačem) jsou souhrnně hodnoceny jako průměrné.

Odborné předměty

Hospitace proběhly u tří učitelů ve dvanácti vyučovacích hodinách odborných předmětů: technologie, strojírenská technologie, základy strojnictví, materiály a ekonomika (v prvním a třetím ročníku středního odborného učiliště učebního oboru 23-51-H/001 Zámečnický, ve třetím ročníku středního odborného učiliště učebního oboru Strojní mechanik - ocelové konstrukce 36-67-H/004, ve druhém ročníku středního odborného učiliště učebního oboru 36-67-H/002 Stavební výroba se zaměřením na zednické práce a v prvním ročníku učiliště učebního oboru 36-57-E/008 Malířské a natěračské práce). Všechny výše uvedené vyučovací předměty patří k povinnému odbornému základu jednotlivých výchovně-vzdělávacích programů.

Odborné vzdělávání se řídí tematickými plány rozpracovanými pro jednotlivé vyučovací hodiny v souladu s obsahem platných učebních osnov tak, aby učivo v jednotlivých ročnících navazovalo, byly zachovány mezipředmětové vztahy a nedocházelo k obsahové duplicitě. Vzdělávací cíle jsou stanoveny s rozdílnou náročností, s ohledem na složení jednotlivých tříd včetně zvláštního zřetele na žáky se zdravotním postižením. Žádný ze tří učitelů odborných předmětů nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci ve speciální střední škole. Nulová odborná a pedagogická způsobilost neměla zásadní vliv na odbornou připravenost jednotlivých vyučovacích hodin i celkovou kvalitu výuky.

Výuka je realizována v kmenových třídách nebo v odborné učebně vybavené tematickými nástěnnými panely s technickými novinkami a strojními součástmi, což působí spolu s ostatním vybavením ve třídách (záclony, květinová výzdoba) podnětně a esteticky. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům.

Didaktická technika nebyla v průběhu inspekce využívána. Od poslední inspekce nedošlo k posunu ve vybavení a doplnění fondu učebnic. Žáci mají k dispozici většinou zastaralé učebnice, které jsou aktuálně doplňovány učiteli předem připravenými odbornými texty a obrázky. Pro výuku předmětu ekonomika žáci učebnice k dispozici nemají.

Většina hospitovaných hodin měla strukturu logicky navazujících činností, které sledovaly přiměřené výukové cíle. Organizační pokyny, výběr a množství informací respektovaly míru nižšího soustředění žáků, tomu odpovídalo i rozvržení probírané látky a její průběžné a závěrečné opakování. Nejčastěji byla pedagogie uplatňována frontální výuka oslovující žákovskou skupinu jako celek, doplňovaná metodou dialogu s jednotlivě vyvolávanými žáky tak, aby měli dostatečný prostor pro vlastní projev a možnost individuálního úspěšného uplatnění. Samostatné úkoly byly zadávány jen při procvičování konstrukčních postupů nakreslených na tabuli. Učebnice nebyly využívány. V jedné sledované hodině byly úspěšně demonstrovány fyzikální pokusy s aktivním zapojením žáků do procesu učení. Vyučování bylo většinou organizačně vyvážené, cca v jedné třetině výuky byla zaznamenána nižší efektivita způsobená ztrátami času při uklidňování žáků, nebo jejich nedostatečným soustředěním.

Vstupní motivace byla realizována sdělením programu a cíle vyučovací jednotky, nebo krátkým zopakováním probíraného učiva učitelem. Průběžně byli žáci motivováni vlastním obsahem probírané učební látky a uváděním aplikačních příkladů v praxi. Zcela scházelo zkoušení dosažených vědomostí doprovázené ověřováním, zda žáci učivo pochopili v celém jeho rozsahu. Dílčí hodnocení činnosti žáků bylo pouze slovní bez klasifikace.

Dohodnutá pravidla interakce a komunikace byla žáky většinou akceptována a dodržována,

byla adekvátní jejich věku a schopnostem. Atmosféra hospitovaných hodin byla vcelku uvolněná, vztah vzájemné důvěry a respektu umožňoval obousměrně fungující komunikaci. Pozitivním rysem při zaznamenané nekázni některých žáků byl pedagogický takt, s jakým ji učitelé korigovali. Osobnost žáka byla vždy respektována. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla celkově na velmi dobré úrovni.

Kvalita vzdělávání v odborných předmětech je průměrná, ve sledovaných ukazatelích byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze.

Odborný výcvik

Hospitace proběhly u šesti skupin (první a druhý ročník učebního oboru 36-67-H/002 Stavební výroba, první a druhý ročník učebního oboru 33-57-E/002 Zpracování dřeva, druhý ročník učebního oboru 23-51-H/001 Zámečnické práce a údržba a druhý ročník 36-57-E/008 Malířské a natěračské práce). Skupinová výuka probíhala v pracovištích odborného výcviku ve školních dílnách vybavených pro získávání odborných dovedností předepsaných v učebních osnovách. Jednotlivé činnosti jsou rozpracovány do tematických plánů, jejich plnění je zapisováno do deníků evidence odborného výcviku. Návaznost učiva je zajištěna. Střídání odborných pracovišť učebních skupin se řídí přeřazovacími plány. Výukové cíle jsou přiměřené věku žáků a aktuálnímu stavu učební skupiny. Členění učebního dne odpovídá psychohygienickým zásadám. Formální nedostatky uvedené v dílenském řádu byly v průběhu inspekce operativně odstraněny. Časová dotace výuky odpovídá učebnímu plánu, u žáků prvních ročníků se vyučuje šest hodin. Žáci učebních oborů středního odborného učiliště i učiliště nadpracovávají přestávku.

Materiální podmínky výuky, podnětnost a estetická úroveň pracovišť jsou na velmi dobré úrovni, pracoviště stavební výroby jsou příkladná. Výuka svářečské školy probíhá v prostoru stávající zámečnické dílny, kde jsou zřízeny dva svářečské boxy (pracoviště odpovídá hygienickým požadavkům včetně expertízy svářečských dýmů prováděné pracovníky OHS Nový Jičín dne 13. října 1998) a ve Svářečské škole Miroslava Víchy ve Fulneku.

Personálně zajišťuje výuku devět učitelů odborného výcviku včetně statutárního zástupce (vedoucího učitele odborného výcviku). Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku ve speciální střední škole splňuje pouze jeden. Pět učitelů odborného výcviku splňuje kvalifikaci pro mistry odborného výcviku v běžném středním odborném učilišti a tři nemají kvalifikaci vůbec (vyučení v oboru, respektive maturita na střední odborné škole). Tato skutečnost neměla negativní dopad na kvalitu a úroveň výuky odborného výcviku.

Organizace pracovního dne odpovídá věku žáků i výukovým cílům, umožňuje všem žákům ve skupině úspěšné uplatnění. Některé sledované skupiny pracovaly na zakázkách produktivní práce. Organizační pokyny učitelů odborného výcviku a instruktorů byly jasné a srozumitelné, předávané informace byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám oboru praktického vyučování. Učitelé odborného výcviku sledovali návaznost odborných dovedností na teoretické poznatky. Byl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení. Žáci měli možnost pracovat individuálním tempem. Běžně vyjadřovali vlastní názor. Vyučovací čas byl efektivně využit.

Vstupní motivací bylo opakování teoretických základů probíraného učiva a prověřování výchozích znalostí, s následnou aktualizací jejich praktického využití. Po instruktáži byly žákům přiděleny pracovní úkoly, které byly v některých pracovištích orientovány na souborné práce. Učitelé odborného výcviku práci žáků sledovali, nesprávné postupy korigovali a průběžně prováděli ústní hodnocení, které bylo zaměřeno většinou pozitivně, byly respektovány jejich individuální dispozice. Žáci jsou vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení

a odpovědnosti.

Dohodnutá pravidla jednání byla akceptována, respektovala osobnost žáka, byla připouštěna různost názorů. Žáci projevovali k výuce a nácvičku praktických dovedností pozitivní vztah.

Kvalita vzdělávání v odborném výcviku je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Od poslední inspekce (1998) došlo ve vzdělávací oblasti ke kvalitativnímu posunu. Zjištěné nedostatky byly odstraněny, doporučení realizována.

Dílčí nedostatky byly v průběhu inspekce zjištěny v plánování obsahu vyučovacích hodin všeobecně vzdělávacích předmětů, které není dostatečně propracované, nevychází z aktuálního složení třídních kolektivů. Omezené využívání aktualizace učiva (občanská nauka), mezipředmětových vztahů a názoru snižuje zájem žáků o teoretickou výuku. V oblasti vzájemné interakce a v motivačních metodách jsou rezervy. Pozitivem je kladný postoj učitelů k žákům, snaha pochopit jejich individuální zvláštnosti a hledání jejich využití ve prospěch vyučovacího procesu. V odborných předmětech byly ve sledovaných ukazatelích negativa a pozitiva téměř v rovnováze, kvalita vzdělávání v odborném výcviku je velmi dobrá.

Na základě zjištěných poznatků je kvalita vzdělávání (průběh a výsledky) hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Ředitel jako dlouholetý pracovník školského zařízení vychází ze znalostí prostředí, personálních i materiálních podmínek. Hlavní úkoly rozvoje školského zařízení jsou zaznamenány v koncepčním plánu rozvoje výchovného ústavu na období 1998 až 2002. Nejpropracovanější a nejobsáhlejší část se týká budování materiálně-technické základny školského zařízení. Tento dokument vychází z aktuálního stavu, obsahuje základní východiska ke stanovení dlouhodobých záměrů a stanovuje priority. Stěžejním dokumentem plánování je celoroční plán práce, jehož přílohami jsou plán pedagogických rad, plán práce mimoškolní činnosti, plán kontrolní a hospitační činnosti, úvazky učitelů a rozvrh hodin. Úkoly jsou zaměřeny na oblast výchovnou, vzdělávací, materiálně-technickou, kontrolní a řídicí a vycházejí z analýzy minulého období. Jako celek byl prokazatelně projednán a schválen pedagogickou radou. Cíle a úkoly ve výchovně-vzdělávací oblasti jsou stanoveny reálně a vcelku odpovídají hlavním koncepčním záměrům (vytvořit ucelenou kombinaci vzdělávacích, výchovných, socializačních, poradenských, psychoterapeutických a dalších postupů v práci se svěřenci s disharmonickým osobnostním a sociálním vývojem a širokým spektrem poruch chování, jednání a rozdílnou úrovní vědomostí). Většina úkolů je termínovaných, je určen kompetentní pracovník, zodpovědný za jejich splnění. Dílčí úkoly vyplývající z provozu zařízení a ze stanovených koncepčních záměrů jsou konkretizovány v měsíčních (střednědobých) plánech činnosti výchovného ústavu. Aktuální činnosti výchovných skupin se realizují na základě týdenních (krátkodobých) programů. Z kontroly předložených týdenní programů výchovné činnosti vyplývá, že jsou vytvářeny na základě osobnostních rysů, vlastností a zaměření jednotlivých vychovatelů a mají charakter výkazu provedených činností.

Z takto sestavených týdenních záměrů nevyplývá dlouhodobé a systematické výchovné působení směrem ke svěřencům, chybí zapracování a aplikace celoročních úkolů a priorit. Součástí systému plánování jsou individuální výchovné plány pro každého svěřence a preventivní program sociálně patologických jevů.

Z hlediska dlouhodobých koncepčních záměrů zejména v oblasti podmínek (materiálně technických) je plánování promyšlené a obsažné, nižší je úroveň v části výchovně-vzdělávací. Rezervy jsou v propojenosti celého systému plánování. Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou průměrné.

Organizování

Činnost školského zařízení se řídí organizačním řádem, jehož nedílnou součástí je organizační schéma, jasně vymezení kompetence, povinnosti, odpovědnost a práva pracovníků. Upravuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti jednotlivých pracovníků i organizačních úseků. Statutárním orgánem školského zařízení je ředitel, zástupcem statutárního orgánu byl jmenován vedoucí učitel odborného výcviku, který zastupuje ředitele v plném rozsahu. Členy užšího vedení jsou vedoucí vychovatel a vedoucí učitelka. Kompetence vedoucích pracovníků jsou vymezeny a písemně zpracovány. Tato struktura je funkční, umožňuje účinné řízení školského zařízení.

Ředitel přímo řídí výchovně-vzdělávací a ekonomický úsek, oblast pracovně-právních vztahů a správní zaměstnance. Prostřednictvím svého statutárního zástupce řídí práci odborných pracovníků a úsek stravování. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která se schází dle plánu šestkrát za školní rok. Zápisy jsou vedeny, jejich vypovídací hodnota je nízká, velká část je věnována provozní problematice, závěry nejsou stanoveny.

Vnitřní řád výchovného ústavu (aktualizovaný k 12. září 2001) je přehledně zpracován včetně dalších příloh (denní režim, školní řád, dílenský řád, pokyny pro pedagogickou činnost vychovatelů, metodické pokyny k jednotlivým článkům). Vymezuje pravidla vnitřního režimu výchovného ústavu i školy a definuje práva a povinnosti žáků, respektive svěřenců. Povinná i další pedagogická dokumentace upravující organizaci vzdělávací, reedukační a resocializační činnosti je vedena řádně, na předepsaných nosičích. Pouze deníky výchovných skupin jsou vedeny na nevhodných tiskopisech (Deníky domovů mládeže), které neumožňují zápisy víkendových dnů. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům i základním psychohygienickým zásadám. Výuka ve škole začíná v 7:00 hod., přestávky mezi jednotlivými hodinami jsou stanoveny v délce požadované příslušnou vyhláškou.

Vnitřní informační systém vychází z velikosti výchovného ústavu a je zabezpečen podle cílových objektů především zveřejněním na nástěnkách a vývěskách na chodbách školy, střediska odborného výcviku, výchovného ústavu (internátu) a ve sborovnách. Aktuální informace jsou předávány pracovníkům ústně nebo písemně, pedagogové přenášejí informace svěřencům (žákům) průběžně během dne. Pozorováním při hospitační činnosti, pohovory se svěřenci (žáky) a pedagogy bylo zjištěno, že vážné komunikace mezi pedagogickými pracovníky jednotlivých úseků.

Pedagogičtí pracovníci mají možnost nahlížet do osobních spisů svěřenců a povinnost seznamovat se s poznatky důležitými pro jejich výchovně-vzdělávací práci. Přístup pracovníků ke všem písemným podkladům a dokumentům je zprostředkován ve sborovnách, ochrana osobních dat zaměstnanců i svěřenců je zabezpečena. Učitelé a vychovatelé mají k dispozici kopírovací přístroj, počítače a Internet.

Informace o chování a prospěchu svěřenců jsou rodičům zasílány každé pololetí, včetně kopie vysvědčení. Další informace mohou získat zákonní zástupci při návštěvách v zařízení, telefonicky a na třídních schůzkách (dvakrát ročně) spojených s prohlídkou zařízení. Výchovný

ústav se prezentuje na veřejnosti standardním způsobem prostřednictvím médií (regionální i republiková periodika).

Kvalita a funkčnost organizování i informačních systémů jsou velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel uplatňuje participační model řízení, vedoucí pracovníci mají vzhledem k velikosti školského zařízení vymezeny vlastní kompetence a zodpovědnost za kvalitu práce. Ředitel upřednostňuje neformální systém vnitřní komunikace a osobní kontakt, který urychluje řešení případných problémů.

Stěžejním nástrojem vedení je roční plán práce, plány činnosti jednotlivých úseků a plán speciálních činností. V zájmu pozitivního vývoje školského zařízení se ředitel snaží udržet stabilizovaný kolektiv a zkvalitnit jeho úroveň v oblasti vzdělání. Dva učitelé si doplňují svoji kvalifikaci a odbornost dálkovým studium na pedagogické fakultě (speciální pedagogika, všeobecně vzdělávací předměty), další pedagogové se průběžně vzdělávají v odborných kurzech zaměřených zejména na aktivní sociální učení a psychoterapeutické výcviky. Tato skutečnost svědčí o postupné realizaci stanoveného záměru v personální oblasti.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků má školské zařízení vytvořen, kritéria pro stanovení výše nadtarifních složek platu jsou konkrétní a zaměstnanci jsou s nimi seznámeni. Pravidelné dílčí sebehodnocení školského zařízení je realizováno na pedagogických radách (jen v rámci školy - klasifikace) a měsíčně na poradách vedení. Podrobná analýza školního roku je součástí závěrečné pedagogické rady a stává se podkladem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školského zařízení.

V oblasti vedení a motivování je zřejmé výrazné kvalitativní zlepšení ve směru dalšího vzdělávání pracovníků a využití jejich seberealizace a iniciativy v práci se svěřenci. Rezervy zůstaly v oblasti využití poznatků z průběžného hodnocení.

Sledovaná oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře školského zařízení je vytvořen. Vedoucí pracovníci (ředitel, jeho statutární zástupce, vedoucí vychovatel) zpracovali na základě vymezených kompetencí a analýzy uplynulého školního roku podrobné plány kontrolní činnosti, které jsou přílohami ročního plánu práce. Těžištěm plánované kontrolní činnosti jsou kontroly provozních záležitostí, hospitace v teoretickém vyučování, odborném výcviku a reedukační, resocializační a výchovné činnosti. Zápisy z kontrol a hospitací výchovně-vzdělávací oblasti mají velmi dobrou administrativní i vypovídací hodnotu. Závěry jsou s jednotlivými kontrolovanými pracovníky prokazatelně projednávány a jimi verifikovány. Analýza i případná opatření jsou v obecné rovině prezentovány na pedagogických radách.

Z kontrolních zjištění České školní inspekce a analýzy písemných záznamů z kontrol a hospitací vyplývá, že takto realizovaná kontrolní činnost je efektivní. Aplikovaný model kontrolní činnosti umožňuje dlouhodobě sledovat kvalitu práce pedagogů i celkové úrovně výchovně-vzdělávacího procesu.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou velmi dobré.

Hodnocení podmínek činnosti

Při plánování práce školského zařízení jsou základní cíle vymezeny, kompetence v rámci celé organizace vymezeny. V reálu pak ředitel spíše operativně řeší vzniklé situace, podceňuje význam plánovacího systému. Výrazné zlepšení je v oblasti sebevzdělávání pracovníků a využití jejich iniciativy v práci se svěřenci. Rezervy vykazuje práce s informacemi zpětné vazby, která ověřuje účinnost přijatých opatření. Klidným a otevřeným jednáním usiluje vedení školského zařízení o pozitivní atmosféru a vyrovnané sociální vztahy v pedagogickém kolektivu.

Podmínky činnosti školského zařízení jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM A JINÝM ZÁVAZNÝM DOKUMENTŮM

Výchovný ústav pro mládež, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště Nový Jičín je příspěvkovou organizací, hospodářskou činnost nevykonává. Organizace vede podvojný účetnictví, které zpracovává v programu „FENIX“, zpracování mezd provádí v programu „Vema“. Pro vedení účetnictví má organizace zpracovanou vnitřní směrnici „Organizační normy řady 1999“ jež byla aktualizována dodatkem „Organizační normy řady - změny 2000“.

Kontrolované období : kalendářní rok 2000 a namátkově 1. pololetí roku 2001.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V roce 2000 byly Výchovnému ústavu pro mládež, Střednímu odbornému učilišti, Odbornému učilišti a Učilišti Nový Jičín přiděleny státní prostředky prostřednictvím Školského úřadu Nový Jičín. Přidělené finanční prostředky na neinvestiční výdaje (NIV) byly řádně proúčtovány a v plné výši vyčerpány. V roce 2000 byly náklady a výnosy vyrovnané, hospodářský výsledek byl nulový. Porovnáním rozpisu rozpočtu s výkazem zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 nebylo zjištěno závad.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 90,77 %. Z ostatních zdrojů byly kryty náklady ve výši 9,33 %. Ostatní zdroje byly tvořeny např. z předpisu ošetřovného, z tržeb za vlastní výrobky, z tržeb za pronájem, aktivit vnitroorganizačních služeb aj.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Pro rok 2000 byly jako závazné ukazatele mzdové regulace stanoveny limity počtu zaměstnanců, prostředků na platy a prostředků na ostatní platby za provedenou práci (OPPP).

Kontrolou dodržení závazných ukazatelů mzdové regulace bylo zjištěno:

- limit počtu pracovníků byl naplněn na 98,99 %
- limit prostředků na platy nebyl dodržen, došlo k překročení o 0,0036 %
- limit prostředků na OPPP byl dodržen

Finanční prostředky ve výši překročení limitu prostředků na platy včetně zákonných odvodů byly odvedeny 22. 1. 2001 na depozitní účet Okresního úřadu v Novém Jičíně.

Kontrolované období: stav ke dni kontroly a rok 2000

Odměňování zaměstnanců Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště Nový Jičín se řídí zákonem o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, (dále jen zákon o platu) a nařízením vlády ČR o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací. Některá ustanovení obecně závazných předpisů má školské zařízení upraveno vnitřním platovým řádem a kolektivní smlouvou. Zákon o platu, nařízení vlády a vnitřní směrnice tak při správné aplikaci umožňují zaměstnavateli diferenciaci platů zaměstnanců podle náročnosti vykonávané práce a dosahovaných pracovních výsledků a podporují zvyšování kvalifikační úrovně zaměstnanců.

Statutárním orgánem Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně je ředitel, jmenovaný do funkce dnem 2. 11. 1992 na základě konkurzního řízení MŠMT ČR. Zástupcem statutárního orgánu je učitel, ve funkci od 10. 11. 1992.

Školské zařízení je organizačně rozčleněno do pěti celků:

- oblast teoretického vyučování, jehož řízením je pověřena učitelka všeobecně vzdělávacích předmětů
- oblast praktického vyučování, jehož řízením je pověřen zástupce statutárního orgánu školského zařízení
- oblast mimoškolní výchovy, řízenou vedoucím vychovatelem
- oblast ekonomicko-správní, řízenou vedoucí správního úseku
- oblast školního stravování, řízenou vedoucí stravování

Vedoucí jednotlivých úseků jsou v přímé řídicí působnosti statutárního orgánu školského zařízení, v jeho nepřítomnosti pak v přímé řídicí působnosti zástupce statutárního orgánu, případně písemně pověřených pracovníků.

Pracovníci jsou zařazováni do příslušných platových tříd podle nejnáročnější práce, jejíž výkon je zaměstnavatelem vyžadován. Popisy pracovních činností (náplní) jsou písemně zpracovány a odpovídají příkladům prací podle katalogu prací, který je přílohou nařízení vlády o platových poměrech, a jsou součástí personálních spisů všech zaměstnanců, jak stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení, platný od 1. 7. 2001. Pro určení platové třídy učitelů odborného výcviku je rozhodující způsob realizace odborného výcviku, tito učitelé jsou zařazeni v 8. platové třídě, s příkladem prací odpovídající katalogu prací v kapitole „Školství“.

Pracovní smlouvy s učiteli teoretického vyučování, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady vzdělání, jsou ve čtyřech případech sepsány na dobu neurčitou, z toho jeden učitel odchází v příštím roce do starobního důchodu. V jednom případě, s pracujícím důchodcem, je smlouva sepsána na dobu určitou. Všechny pracovní smlouvy s učiteli odborného výcviku, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady vzdělání, jsou sepsány na dobu určitou. Pracovní smlouvy s vychovateli, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady vzdělání, jsou pouze ve dvou případech sepsány na dobu určitou, osm pracovních smluv je sepsáno na dobu neurčitou. Pracovní smlouvy pedagogických pracovníků sepsané na dobu neurčitou i v případech, kdy tito neplní kvalifikační předpoklady vzdělání, neobsahují podmínku doplnění požadovaných kvalifikačních předpokladů vzdělání potřebných pro výkon prací. Tyto podmínky doplnění a zvýšení kvalifikačních předpokladů vzdělání jsou součástí plánu dalšího odborného růstu a vzdělávání, který má škola zpracován do roku 2005.

Z počtu dvaceti tří nepedagogických pracovníků splňuje dvacet pracovníků kvalifikační předpoklady vzdělání potřebné pro výkon prací podle nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací.

U pedagogických i nepedagogických pracovníků, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady a požadavek vzdělání, uplatňuje zaměstnavatel v souladu s platnou legislativou odpočty z doby započitatelné praxe. V průběhu inspekce byla provedena namátková kontrola zápočtů odborné praxe vybraných pracovníků a kontrola odpočtu roků z celkové doby praxe u všech zaměstnanců, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady vzdělání potřebné pro výkon prací v jednotlivých platových třídách. Dále byla provedena kontrola realizace novely nařízení vlády o platových poměrech, která nabyla účinnosti 1. 1. 2001, týkající se zvýšení tarifních platů zaměstnanců odměňovaných podle zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost. Chybným výkladem této novely nařízení vlády bylo v jednom případě zjištěno chybné navýšení tarifního platu.

Princip čerpání nenárokových složek platu vychází z metodiky financování rozpočtu školství okresu Nový Jičín na rok 2000. V zájmu zajištění rovnoměrného čerpání rozpočtu i rovnoměrné úrovně odměňování v průběhu celého roku 2000, čerpalo školské zařízení nenárokové složky platu v optimálním poměru. Odměny byly poskytnuty za zcela mimořádné splnění úkolů nad rámec pracovních povinností, v převážné míře za splnění tematických úkolů ve prospěch práce se svěřenci a v rámci správy školského zařízení. Z celkového objemu vyplacených nenárokových složek platu bylo v roce 2000 na odměny vyčerpáno 10 % a na osobní příplatky 90 %.

Způsob stanovení nenárokových složek platu - osobních příplatků, vychází z dokumentu „Kritéria pro stanovení osobního hodnocení pracovníků Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně“, zpracovaný dne 5. 2. 2001, který je přílohou „Vnitřního mzdového řádu“, s využitím kritérií „Morálního kodexu pracovníka Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně“, ze dne 6. 4. 1999. Systém hodnocení je stanoven jednak taxativní složkou výše osobního příplatku a bodovým hodnocením. Školské zařízení dodrželo úroveň 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně platové třídy, do které jsou jednotliví zaměstnanci zařazeni. Průměrná výše přiznaných osobních příplatků podle stavu k 31. 8. 2001 dosahuje výše 25 % k přiznaným tarifním platům.

Mimořádné odměny byly v roce 2000 vypláceny za splnění úkolů nad rámec pracovních povinností. Návrhy na přiznání odměn předkládají přímí nadřízení zaměstnanců, schvaluje ředitel. V jednom případě byly neoprávněně vyplaceny ze mzdových prostředků odměny při životních výročích pracovníků školského zařízení.

Kontrolou tvorby a čerpání FKSP dle platné legislativy bylo zjištěno, že zásady pro použití fondu a rozpočet FKSP jsou součástí kolektivní smlouvy. Rozpočet FKSP není zpracován samostatně pro hospodářský rok a neobsahuje požadované členění v souladu s platnými právními předpisy. Organizace správně stanovila výši tvorby FKSP a čerpání fondu FKSP bylo v souladu s platnou legislativou. Náležitosti účetních dokladů pro čerpání FKSP byly v průběhu kontroly řádně doloženy (seznamy účastníků, zdůvodnění použití).

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Příspěvek ze státního rozpočtu na ONIV byl čerpán z převážné části na energie 16,13 % a opravy a údržbu 34,76 %, dále byl čerpán např. na vzdělávání zaměstnanců ve výši 0,47 %, školní a mimoškolní činnost ve výši 1,94 %, školní pomůcky a učebnice ve výši 0,42 %, ošacení a obutí svěřenců ve výši 5,36 %, kapesné ve výši 2,68 %.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Školský úřad Nový Jičín poskytl pro rok 2000 účelové prostředky na jubilejní odměny a na

opravy zděného plotu.

V oblasti poskytnutých účelových prostředků na jubilejní odměny zaměstnancům při dovršení padesáti let věku a při skončení pracovního poměru po přiznání invalidního důchodu nebo po nabytí nároku na starobní důchod došlo k pochybení. Organizace si v jednom případě nárokovala a vyplatila jubilejní odměnu pro životní výročí dovršení šedesáti let věku, a tím došlo k neoprávněnému čerpání účelových prostředků.

Oprava zděného plotu byla naplánována na období říjen 2000 až červen 2001. Účelová neinvestiční dotace na opravu zděného plotu byla pro rok 2000 v plné výši vyčerpána. Čerpání dotace bylo řádně doloženo včetně všech požadovaných náležitosti účetních dokladů a čerpání bylo řádně zúčtováno se státním rozpočtem. Dokončení opravy zděného plotu bylo provedeno v roce 2001.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Školské zařízení v roce 2000 neobdrželo žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školského zařízení

Výroční zpráva o hospodaření byla předložena a zároveň byla předložena samostatná „Zpráva o činnosti organizace a rozbor hospodaření za rok 2000“. Výroční zpráva je zpracována velmi podrobně. Zařízení však opomnělo uvést informace o výsledcích kontrol, které na zařízení proběhly a doložit kopie účetních výkazů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním a jiným závazným dokumentům

Školské zařízení v daném účetním období zúčtovalo všechny účetní případy za sledované období. Účetnictví je vedeno přehledně, doklady jsou zakládány chronologicky. Kontrolou nebylo zjištěno nevhodné nebo neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT čj. 18 613/99-21 ze dne 7. dubna 1999
- Zřizovací listina ze dne 1. června 1991
- Dodatek č. 1 ke zřizovací listině čj. 11 575/96-61 ze dne 21. března 1996
- Změna zřizovací listiny, Dodatek č. 2 čj. 23 816/99-21 ze dne 28. června 1999
- Protokol o provedení změny Sine/2000-21 ze dne 7. dubna 2000
- Základní informace o školském zařízení – Historie Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně
- Koncepce dalšího rozvoje Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně
- Hodnocení Koncepce dalšího rozvoje Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně

- Plán práce na školní rok 2001-2002 Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně včetně příloh
- Plán práce mimoškolní činnosti na školní rok 2001-2002 Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně
- Vnitřní řád Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně
- Organizační řád Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně
- Program resocializační a reedukační péče o svěřence Výchovného ústavu pro mládež, Středního odborného učiliště, Odborného učiliště a Učiliště v Novém Jičíně
- Rámcový preventivní program strategie šikany
- Režim dne ve Výchovném ústavu pro mládež, Středním odborném učilišti, Odborném učilišti a Učilišti v Novém Jičíně
- Osobní spisy svěřenců 1., 2., 3., 4., 5. a 6. výchovné skupiny
- Hlášení vychovatele 1., 2., 3., 4., 5. a 6. výchovné skupiny
- Zpráva o hlavních úkolech zájmové činnosti ve školním roce 2000/2001
- Základné informace a údaje o svěřencích 1., 2., 3., 4., 5. a 6. výchovné skupiny
- Kritéria hodnocení svěřenců a stanovení výše kapesného
- Kniha útěků
- Kniha výchovné izolace
- Kniha vycházek
- Knihy návštěv (úředních, svěřenců)
- Měsíční plány výchovné činnosti 1., 2., 3., 4., 5. a 6. výchovné skupiny
- Týdenní plány výchovné činnosti 1., 2., 3., 4., 5. a 6. výchovné skupiny
- Denní hodnocení svěřenců
- Rozpisy služeb vychovatelů
- Rozhodnutí o přijetí do výchovného ústavu pro mládež
- Kroniky
- Povinná dokumentace speciální střední školy ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Platné učební dokumenty a učební osnovy učebních oborů:
 - 36-67-H/002 Stavební výroba, MŠMT, čj. 15 825/86-220, s platností od 1. září 1987
 - 33-57-E/002 Zpracování dřeva, MŠMT, čj. 24 897/2000-23, od 1. září 2000
 - 36-57-E/008 Malířské a natěračské práce, MŠMT, čj. 20 330/2000-23, od 1. září 2000
 - 23-51-H/001 Zámečnick(1. a 2. ročník), MŠMT, čj. 173 693/94-74/1125, od 1. září 1994
 - 23-51-H/004 Strojní mechanik (3. ročník), MŠMT, čj. 16 994/91-21, od 1. září 1991
- Školní řád
- Dílenský řád
- Třídní knihy označené 1.Z, 2.Z, 3.Z (Zámečnick), 1.MN, 2.MN (Malířské a natěračské práce), 1.Zed., 2.Zed. (Stavební výroba), 1.TR, 2.TR (Zpracování dřeva), 3.SM (Strojní

mechanik pro ocelové konstrukce)

- Katalogové listy žáků tříd 1.Z, 2.Z, 3.Z, 1.MN, 2.MN, 1.Zed., 2.Zed., 1.TR, 2.TR, 3.SM
- Osobní dokumentace žáků
- Rozhodnutí o přijetí ke studiu ve speciální střední škole
- Rozvrhy hodin teoretické a praktické výuky tříd 1.Z, 2.Z, 3.Z, 1.MN, 2.MN, 1.Zed., 2.Zed., 1.TR, 2.TR, 3.SM
- Rozvrhy hodin učitelů, úvazky
- Tematické plány učiva hospitovaných předmětů
- Záznamy o školení BOZP žáků v odborném výcviku
- Kniha úrazů
- Deníky evidence odborného výcviku prvních ročníků učebních oborů 36-67-H/002 Stavební výroba a 33-57-E/002 Zpracování dřeva, u druhých ročníků 36-67-H/002 Stavební výroba, 33-57-H/002 Zpracování dřeva, 23-51-H//001 Zámečnick, 36-57-E/008 Malířské a natěračské práce
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
- Zápisy z porad vedení
- Pracovní výkazy
- Plány kontrolní a hospitační činnosti ředitele, statutárního zástupce (vedoucího učitele odborného výcviku) a vedoucího vychovatele
- Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ředitele, statutárního zástupce (vedoucího učitele odborného výcviku) a vedoucího vychovatele
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
- Personální dokumentace pedagogických a nepedagogických pracovníků školského zařízení, doklady o odborné a pedagogické způsobilosti a doklady o plnění kvalifikačních předpokladů vzdělání
- Platová dokumentace pedagogických a nepedagogických pracovníků školského zařízení
- Výkaz o pracovních a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P1-04 za rok 2000
- Vnitřní platový řád, kritéria pro přiznávání osobních příplatků.
- Aktuální mzdová inventura pracovníků ke dni inspekce
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000
- Zpráva o činnosti organizace a rozbor hospodaření za rok 2000
- Rozpočet na rok 2000 stanovený Školským úřadem v Novém Jičíně
- Rekapitulace mezd za měsíc prosinec 2000
- Rekapitulace mezd za rok 2000
- Rozvaha rozpočtových a příspěvkových organizací Úč ROPO 3-02 za rok 2000
- Výkaz zisku a ztrát příspěvkových organizací Úč ROPO 4-02 za rok 2000
- Doklad plánované a skutečně vyplacené odměny k jubileu
- Mzdový list zaměstnance osobní číslo 178
- Zápis z provedené kontroly Úřadu práce Nový Jičín
- Organizační normy řády 1999

- Dodatek Organizační normy řády - změny 2000
- Účtová osnova pro rok 2000
- Hlavní účetní kniha za rok 2000
- Účetní doklady pro tvorbu a čerpání FKSP za rok 2000
- Rekapitulace mezd za měsíc prosinec 2000
- Kolektivní smlouva pro rok 2000
- Doklad č. 1878 - fa č. 200314 - oprava zdi
- Doklady za rok 2000 pro čerpání sociální výpomoci svěřenců
- Doklady pro výplatu kapesného - výdajový d. č. 376 (úč. d. 903) a 497 (úč. d. 1249)
- Jednací protokol

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- vstřícná a neagresivní komunikace učitelů s žáky v průběhu vyučovacích hodin
- individuální přístup k žákům po návratu z útěků
- výrazný podíl svěřenců na estetické úpravě chodeb školského zařízení i venkovního areálu
- participace nepedagogických pracovníků na realizaci komplexního reedukačního a resocializačního procesu
- ubytování svěřenců na dvou až čtyřlůžkových ložnicích, čímž je zajištěno jejich soukromí i částečná intimita
- výrazné zlepšení technického stavu celého komplexu i materiálně-technického vybavení
- zařazení aktivního sociálního učení a individuální psychoterapie do resocializačního procesu
- otevřenost školského zařízení obecné komunitě, možnost svěřenců zapojit se do sportovních klubů ve městě
- realizace katamnestických šetření

Výrazná negativa:

- nedostatečná asertivita některých pedagogů při komunikaci a interakci s žáky
- malá aktualizace učiva ve všeobecně vzdělávacích předmětech
- nízká vypovídací hodnota zápisů z jednání pedagogické rady
- vyplácení kapesného v týdenních intervalech
- složení dvojic kmenových vychovatelů
- nízká odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků
- absence dalších odborných pracovníků (psycholog, etoped)
- nedostatečná komunikace mezi vychovateli, učiteli a učiteli odborného výcviku

Kvalita reedukace a resocializace (program, podmínky, organizace, formy, metody, další aktivity a výsledky) je průměrná, kvalita vzdělávání (podmínky a průběh) je také průměrná, podmínky činnosti (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy) jsou velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Antonín Grulich	Mgr. Antonín Grulich v. r.
Členové týmu	Ing. Vítězslava Kobzová	Ing. Vítězslava Kobzová v. r.
	Mgr. Ludmila Konopková	Mgr. Ludmila Konopková v. r.
	Mgr. Hana Štefková	Mgr. Hana Štefková v. r.
	Mgr. Alena Wiesnerová	Mgr. Alena Wiesnerová v. r.
	Ing. Eva Zátopková	Ing. Eva Zátopková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ludmila Kubicová Zdeňka Trubačová	

V Prostějově dne 31. října 2001

Datum a podpis ředitele školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. listopadu 2001

Razítko

**Ředitel školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná
jednat za školské zařízení**

PaedDr. Leo Číhal

PaedDr. Leo Číhal v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7 118 12 Praha 1 - Malá Strana	2001-12-07	133 177/01-05003

Připomínky ředitele(ky) školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.